

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ 2021-2030

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ | 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023 | 9:00 – 12:00

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ 2021-2030

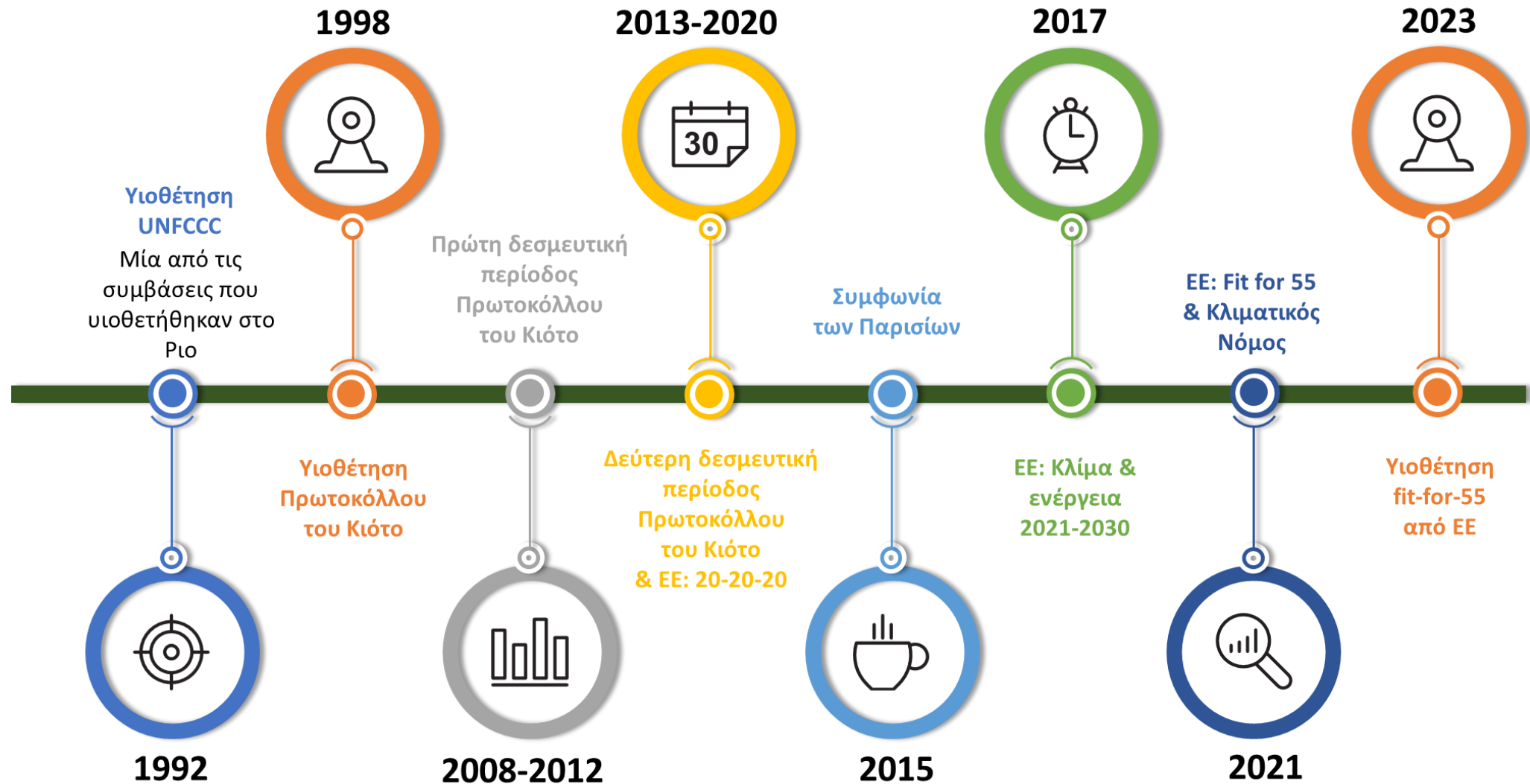
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ | 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023 | 9:00 – 12:00

Παρουσίαση Γενικού Πλαισίου Ετοιμασίας
Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το
Κλίμα 2021-2030

Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος

Εισαγωγή

Ιστορικό

Κανονισμός ΕΕ για τη Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης

Ο Κανονισμός αφορά τις πέντε διαστάσεις της Ενεργειακής Ένωσης:

α) ενεργειακή ασφάλεια

β) αγορά ενέργειας

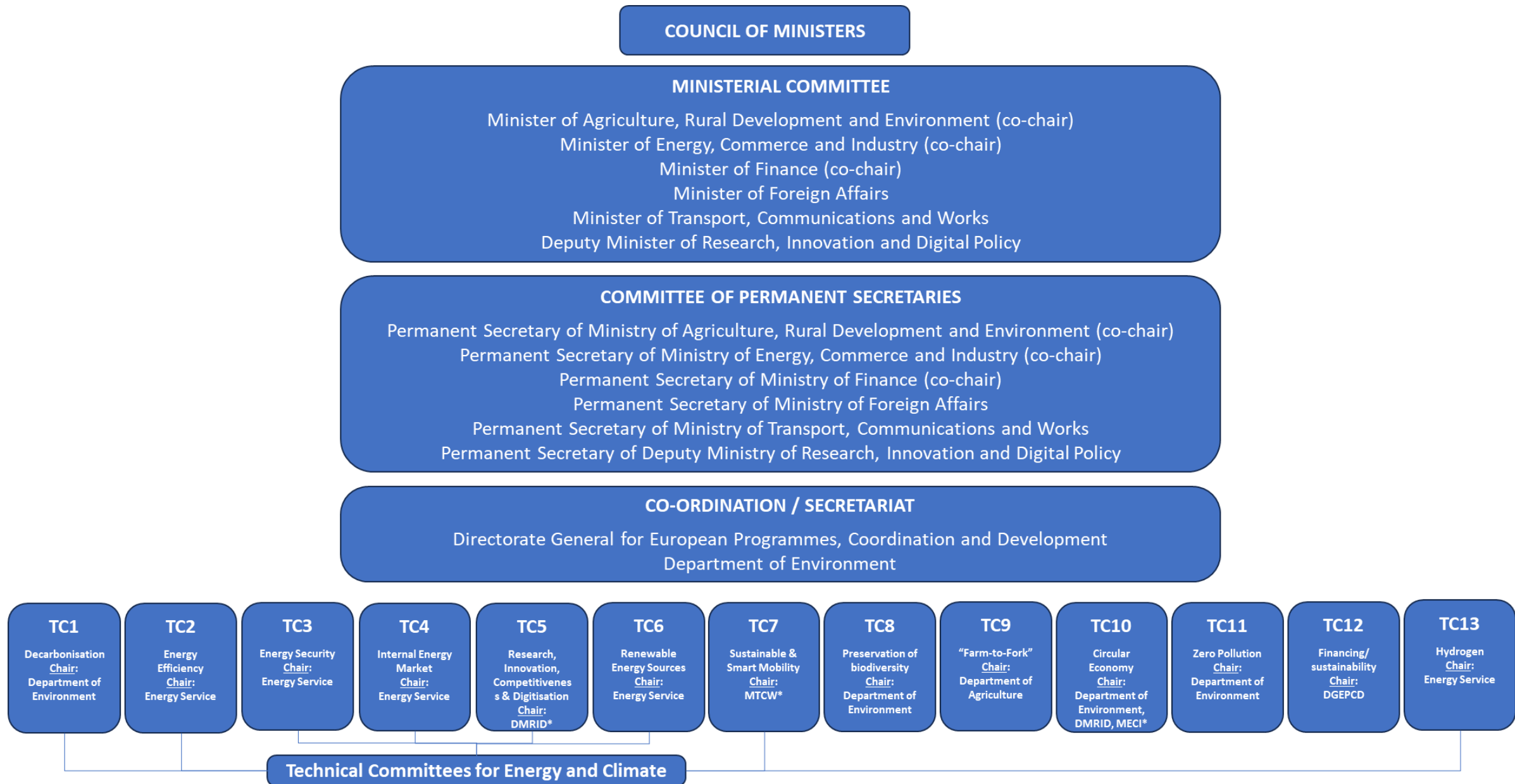
γ) ενεργειακή απόδοση

δ) απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές

ε) έρευνα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

- Αποτελεί τον βασικό μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό των κρατών μελών της ΕΕ για επίτευξη των υποχρεώσεών τους στους συγκεκριμένους τομείς
- Καταρτίζεται βάσει του Κανονισμού για την Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης
- Το πρώτο Εθνικό Σχέδιο της Κύπρου υποβλήθηκε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020, μετά από τη σχετική έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου
- Για την ετοιμασία του Εθνικού Σχεδίου θεσπίστηκε και λειτούργησε το Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης για το Κλίμα και την Ενέργεια, το οποίο στη συνέχεια μετεξελήχθηκε στο Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης για την Πράσινη Συμφωνία.

* where: DMRID = Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy; MTCW = Ministry of Transport, Communications and Works; MECI = Ministry of Energy, Commerce and Industry DGEPCD = Directorate General for European Programmes, Coordination and Development

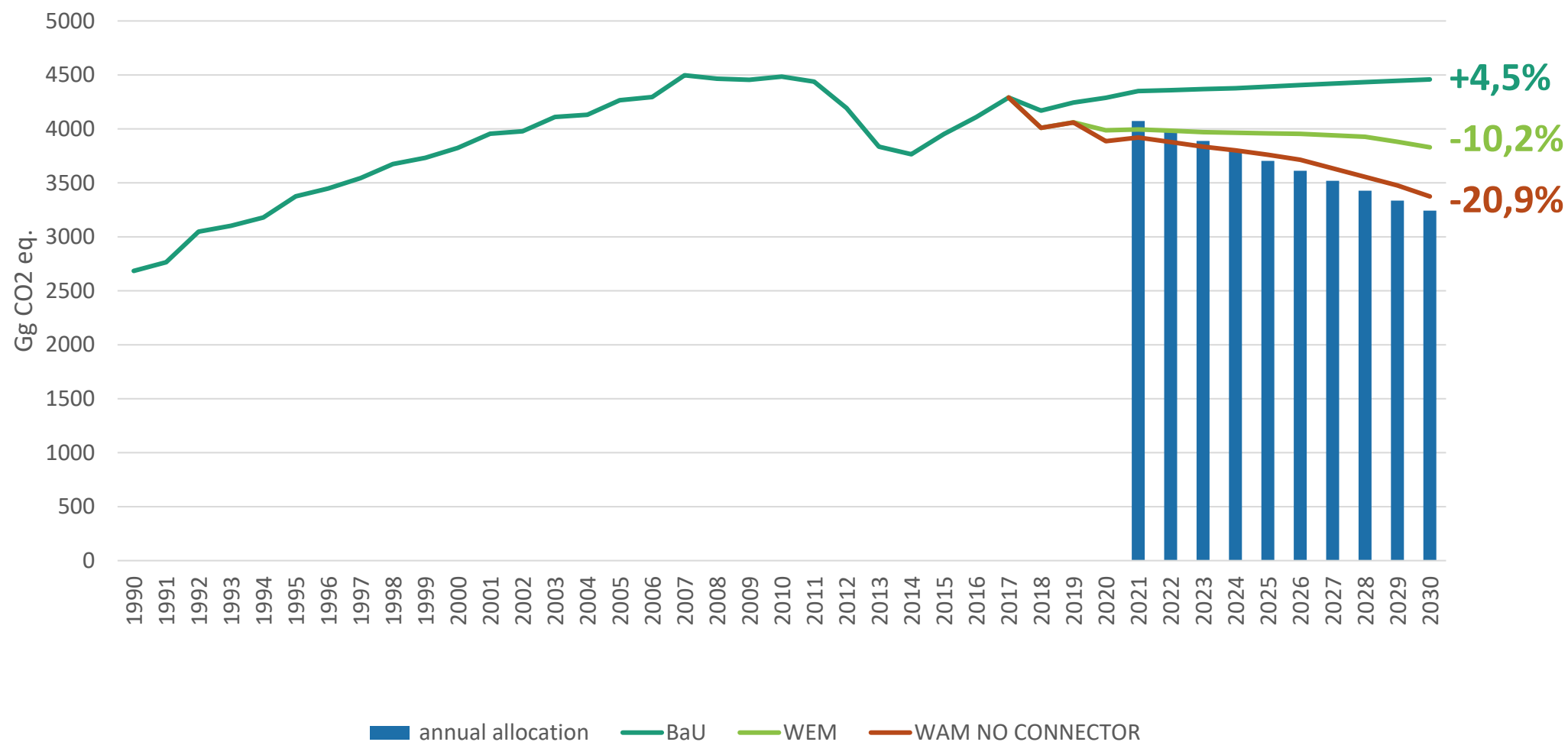
Το υφιστάμενο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

- Περιλαμβάνει πολιτικές και μέτρα οι οποίες διαχωρίστηκαν σε **δύο σενάρια**:
 - «Με εγκεκριμένες Πολιτικές και Μέτρα» (**ΣΥΜ**)
 - «Με Πρόσθετες Πολιτικές και Μέτρα» (**ΣΠΜ**)
- Παρουσιάζει την εθνική μας συνεισφορά, μεταξύ άλλων, στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
 - Μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ κατά 40% μέχρι το 2030 σε σχέση με το 2005
 - **Νομικά Δεσμευτικός Εθνικός Στόχος για την Κύπρο: μείωση 24%**
Αφορά τους τομείς εκτός του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του θερμοκηπίου

Το υφιστάμενο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

- Υποχρεωτικός στόχος 32% Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση της ΕΕ μέχρι το 2030 με εθνική συνεισφορά στο στόχο της ΕΕ: **23% ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση**.
- **Ενεργειακή απόδοση**: Υποχρεωτικός στόχος για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 32,5% σε επίπεδο ΕΕ μέχρι το 2030

Το υφιστάμενο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

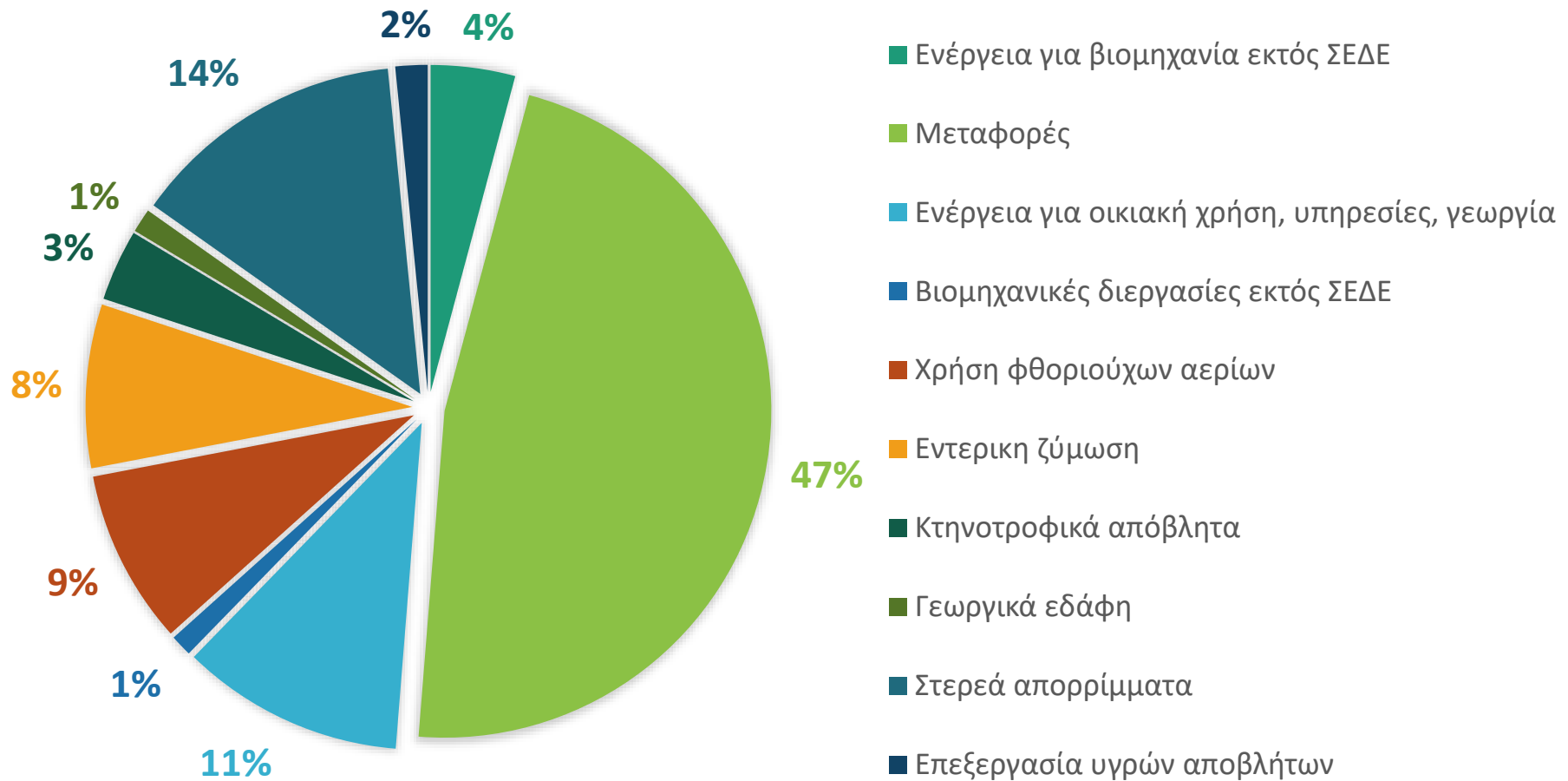
Υφιστάμενη Κατάσταση & Ανάγκη για αναθεώρηση

Υφιστάμενη κατάσταση

- Διαθέσιμα στοιχεία απογραφής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το 2021*
- Οι πραγματικές εκπομπές του 2021 υπερβαίνουν κατά 200 χιλιάδες τόνους τον εθνικό στόχο
- Η πιο πάνω υπέρβαση από προκαταρτική ανάλυση, οφείλεται στην μη υλοποίηση αποτελεσματικών πολιτικών και μέτρων ειδικότερα στους τομείς των μεταφορών και διαχείρισης αποβλήτων

* έκθεση απογραφής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου 2023

Υφιστάμενη Κατάσταση

Ανάγκη για αναθεώρηση

- Η αναθεώρηση για την Κύπρο κρίνεται αναγκαία λόγω:
 - Θεσμικής υποχρέωσης έναντι του σχετικού Κανονισμού Διακυβέρνησης
 - Τη μέχρι στιγμής μη επίτευξης των υφιστάμενων εθνικών στόχων και υποχρεώσεων, και
 - Της αναθεώρησης των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα στο πλαίσιο του νέου Ευρωπαϊκού Θεσμικού Πλαισίου (Fit-for-55)
- Τα Κράτη Μέλη υποβάλλουν αναθεωρημένο
 - προσχέδιο Εθνικού Σχεδίου μέχρι τις 30/6/2023 και
 - τελικό Εθνικό Σχέδιο Κλίμα μέχρι τις 30/6/2024

Ανάγκη για αναθεώρηση

ΝΕΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ (όπως προκύπτουν από το Fit-for-55)

1. Εθνική **μείωση των εκπομπών** αερίων του θερμοκηπίου κατά 32% έως το 2030 σε σύγκριση με το 2005 (αφορά αναθεώρηση του υφιστάμενου στόχου -24% σε -32%)
2. Αύξηση των απορροφήσεων CO₂ από τις **χρήσεις γης** (LULUCF) στους 352 Gg (από περίπου 300 Gg που είναι σήμερα) **ΝΕΟΣ ΣΤΟΧΟΣ**
3. Αύξηση του εθνικού στόχου για **ΑΠΕ** στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση (πιθανό 31-34% από 23%) **ΥΠΟ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ**
 - Διάφοροι υποχρεωτικοί και ενδεικτικοί στόχοι για θέρμανση/ψύξη, μεταφορές, κτίρια, βιομηχανία, πράσινο υδρογόνο κλπ.
4. Αύξηση των εθνικών υποχρεώσεων για **ενεργειακή απόδοση**
 - Συνεισφορά στον υποχρεωτικό στόχο για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 11,7% % σε επίπεδο ΕΕ μέχρι το 2030
 - Υποχρεωτικός στόχος στην τελική χρήση, μείωση της κατανάλωσης και υποχρεωτική ανακαίνιση κτηρίων στον δημόσιο τομέα

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Τομέας	Στόχος
Ενέργεια	• Αύξηση του ποσοστού χρήσης ΑΠΕ • Επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης • Ενεργειακή Ασφάλεια
	• Διασυνδεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας • Βασικά έργα υποδομών για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας • Έργα εκσυγχρονισμού ηλεκτρικής ενέργειας • Έργα υποδομής ηλεκτρικής ενέργειας • Εισαγωγή ευελιξίας συστήματος • Ανάπτυξη της σωρευτικής εκπροσώπησης • Χρήση ευελιξίας από τον ΔΣΔ και τον ΔΣΜΚ • Αμερόληπτη συμμετοχή «απόκρισης στη ζήτηση» στην προβλεπόμενη Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού • Συμμετοχή της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας στο Ηλεκτρικό Σύστημα • Εισαγωγή ενδο-ημερήσιας αγοράς • Εισαγωγή συμβάσεων λιανικής πώλησης δυναμικής τιμολόγησης
Μεταφορές	• Μείωση ενεργειακής κατανάλωση από τον τομέα των μεταφορών

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Τομέας	Στόχος	Πολιτικές και μέτρα
Βιομηχανία	Ανάκτηση ψυκτικών αερίων	- Οικονομικά κίνητρα για ανάκτηση ψυκτικών αερίων - Εκστρατείες συλλογής και καταστροφής ανακτημένων ψυκτικών αερίων
Κτηνοτροφία	Προώθηση αναερόβιας χώνευσης για επεξεργασία κτηνοτροφικών αποβλήτων	Οικονομικά κίνητρα μέσα από το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης
Απορρίμματα	Ορθή εφαρμογή του πλαισίου πολιτικής για τα απορρίμματα	- Αύξηση διαλογής στην πηγή των απορριμμάτων - Μείωση απόρριψης των οργανικών σε χώρους απόρριψης το 2030 - Εισαγωγή αναερόβιας χώνευσης για επεξεργασία οργανικών αποβλήτων
	Ανάκτηση βιοαερίου	Ανάκτηση βιοαερίου από παλαιούς και νέους Χώρος Υγειονομικής Ταφής
Υγρά απόβλητα	Βελτίωση διαχείρισης υγρών αποβλήτων	- Αύξηση συνδεδεμένου πληθυσμού με κεντρικά αποχετευτικά συστήματα - Αύξηση αναερόβιας για επεξεργασία λυμάτων βιομηχανιών τροφίμων

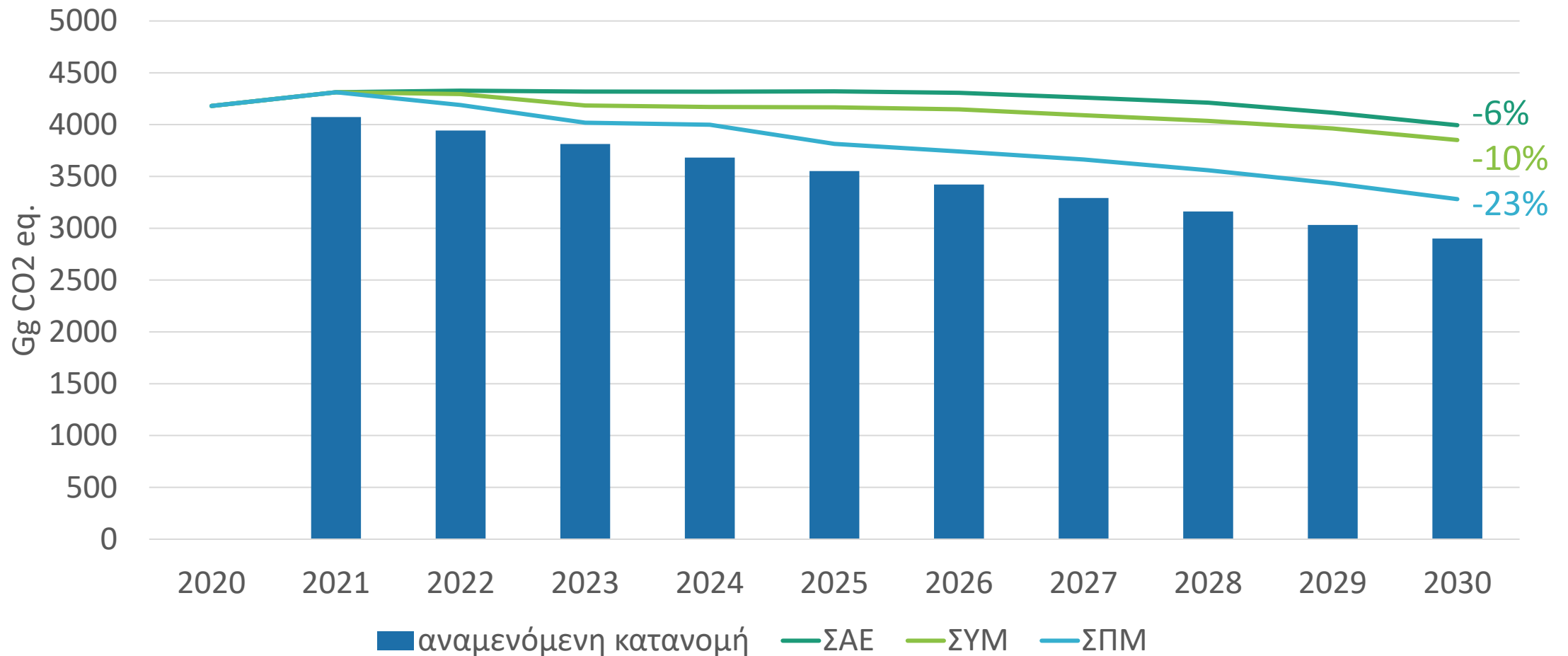
Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Τομέας	Στόχος	Πολιτικές και μέτρα
Υγρά απόβλητα	Βελτίωση διαχείρισης υγρών αποβλήτων	- Αύξηση συνδεδεμένου πληθυσμού με κεντρικά αποχετευτικά συστήματα - Αύξηση αναερόβιας για επεξεργασία λυμάτων βιομηχανιών τροφίμων
Χρήσεις γης	Αύξηση απορρόφησης από τις χρήσεις γης	- Σχέδια παροχής κινήτρων για την αύξηση απορροφήσεων από τις χρήσεις γης - Οικονομικά κίνητρα μέσα από το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης
Οριζόντια	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις επιχειρήσεις	Σχέδιο Μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τις επιχειρήσεις
Μέτρα υπό εξέταση	Στοχευμένη Έρευνα και Καινοτομία	Στοχευμένη έρευνα και καινοτομία που θα συνεισφέρει στην εξεύρεση μέτρων για επίτευξη των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα
	Φορολογική μεταρρύθμιση	Κατάλληλη δημοσιονομικά ουδέτερη πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση μέσα από την οποία θα στοχεύεται, μεταξύ άλλων, και η μείωση εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου
	Συνεισφορά Εθνικού Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης	Υλοποίηση μέτρων που σχετίζονται με τη γεωργία και τις χρήσεις γης μέσα από το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ

Πυλώνας	Αρχικοί στόχοι		Νέοι στόχοι (Fit-for-55)		Σενάριο με υφιστάμενα μέτρα (ΣΥΜ)	Σενάριο με πρόσθετα μέτρα (ΣΠΜ)
	ΕΕ	Κύπρος	ΕΕ	Κύπρος	Κύπρος	Κύπρος
Μείωση εκπομπών (2030 σε σχέση με το 2005)	-40%	-24%	-55%	-32%	-10%	-23%
Αύξηση απορροφήσεων από χρήσεις γης	-	-	310 Mt	0,352 Mt	0,325 Mt	0,325 Mt
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση)	32%	23%	42,5%	31%-34%	24,3%	26,5%
Ενεργειακή Απόδοση (βελτίωση σε σχέση με αναμενόμενη πρόβλεψη)	32,5% σε σχέση με το σενάριο 2007		11,7% σε σχέση με το σενάριο 2020			
- Πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας		2,4 Mtoe		2,03 Mtoe	2,41 Mtoe	2,28 Mtoe
- Τελική κατανάλωση ενέργειας		2,0 Mtoe		1,8 Mtoe	1,99 Mtoe	1,88 Mtoe
- Σωρευτικού στην τελική χρήση		243,04 ktoe		349,04 ktoe	Οριακή επίτευξη	

Προσχέδιο Αναθεώρησης Εθνικού Σχεδίου

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Έτος	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	ΣΥΝΟΛΟ
Αναμενόμενα δικαιώματα (Gg CO ₂ eq.) για νέο στόχο Κύπρου -32%	4073	3943	3813	3682	3552	3422	3292	3162	3032	2901	34872
Εκπομπές ΣΥΜ (Gg CO ₂ eq.)	4312	4295	4184	4170	4167	4147	4090	4036	3963	3851	41215
Διαφορά	-239	-352	-371	-488	-615	-725	-798	-874	-931	-239	-6343
Εκπομπές ΣΠΜ (Gg CO ₂ eq.)	4312	4189	4018	3999	3814	3741	3663	3559	3434	3281	38010
Διαφορά	-239	-246	-205	-317	-262	-319	-371	-397	-402	-239	-3138

Ευχαριστώ

Θεόδουλος Μεσημέρης

Τμήμα Περιβάλλοντος | 22408948 | tmesimeris@environment.moa.gov.cy